

راهنمای بالینی پرستاری
Nursing Practice Guideline

زیر نظر

دکتر سید حسن امامی رضوی و اعظم گیوری

سرپرست گروه

دکتر مهوش صلصالی

وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

معاونت سلامت

دفتر امور پرستاری

گرد آوری و تنظیم:

دکتر مهوش صلصالی: دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر ندا مهرداد: استادیار دانشگاه علوم پزشکی ایران

دکتر منصوره زاغری تفرشی: استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

سونیا آرزومانیان: عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

همکاران دفتر امور پرستاری وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی:

خانم ها: آذر محمودی- رفعت رضاپور- زهره کوهی رستمکلانی

آقایان: مهدی ذهبی- حاتم احمدوند- داود امین نسب

همکارانی که در گردآوری این مجموعه در حیطه های مختلف ما را یاری نمودند:

گرددآوری کنندگان	حیطه ها	دانشگاه
خانم ها فاطمه بهرام نژاد- سونیا آرزومانیانس- میترا ذوالفقاری- منصوره علی اصغر پور- نسرین رسول زاده	مراقبت های پرستاری در CCU، کودکان، سیستم عضلانی- اسکلتی، گوارش، زنان	دانشگاه علوم پزشکی تهران
خانم ژاله محمد علیها آقای محمد تقی صفدری	مراقبت پرستاری در سیستم تنفس و گردش خون	دانشگاه علوم پزشکی ایران
خانم زهرا صفوی بیات	مراقبت های پرستاری در پوست و سوختگی	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
خانم ها دکتر فریبا طالقانی- صبوحی	مراقبت پرستاری در سیستم غدد مترشحه داخلی و سرطان	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
خانم ها دکتر فرخنده شریف – مریم شایگان	مراقبت پرستاری در مشکلات اعصاب و روان	دانشگاه علوم پزشکی شیراز
خانم ها مژگان بهشید- فرانک جبار زاده تبریزی	مراقبت پرستاری در اورژانس و اتاق عمل	دانشگاه علوم پزشکی تبریز
خانم ها سکینه سیزواری- بتول تیرگری آقای دکتر عباس عباس زاده	مراقبت پرستاری در سیستم ادراری- تناسلی، مایعات و الکترولیت ها	دانشگاه علوم پزشکی کرمان
آقای دکتر محمد علی چراغی	مراقبت پرستاری در چشم، گوش، حلق و بینی	دانشگاه علوم پزشکی همدان
آقای دکتر فرهاد رضانی بدر	مراقبت پرستاری در سیستم مغز و اعصاب	دانشگاه علوم پزشکی زنجان
خانم ها دکتر سید باقر سادات مداح- مریم نخعی آقایان دکتر حمید رضا خانکه- شاهرخ علی نیا	مراقبت پرستاری در دوران سالمندی، توانبخشی و بحران	دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
خانم ها دکتر لیلا جویباری- دکتر اکرم ثناگو	اقدامات عمومی پرستاری	دانشگاه علوم پزشکی گلستان
آقای دکتر عباس حیدری خانم ها: نیره داودی- فاطمه حاجی آبادی	مراقبت های پرستاری در ICU و دیالیز	دانشگاه علوم پزشکی مشهد

بسمه تعالی

مقدمه:

تاریخچه غنی علم پرستاری در مورد استفاده از نتایج پژوهش در عملکرد، به زمانی برمی گردد که فلورانس نایتینگل از اطلاعات مربوط به میزان مرگ و میر بالای مجروحان جنگی متوجه ضرورت تغییر در روش مراقبت از بیماران شد. عملکرد مبتنی بر شواهد که در چند دهه اخیر مورد توجه صاحبانظران و متخصصان پرستاری واقع شده است در واقع کاربرد آگاهانه بهترین نتایج تحقیق در بالین به منظور ارائه خدمات هزینه اثربخش و با کیفیت بالا همراه با حفظ ارزش ها و ترجیحات بیماران است. تدوین راهنمای بالینی مبتنی بر شواهد رویکردی مشکل محور بوده و تجارب ارائه دهندگان مراقبت را مورد توجه قرار می دهد .

پرستار متخصص بالینی ضروری است علاوه بر دسترسی به منابع علمی و نتایج پژوهش ها، قدرت نقد و قضاوت برای بکارگیری نتایج در بالین بیمار را با توجه به ترجیحات و ارزشهای مددجو داشته باشد. در این رویکرد، بهترین دلایل و شواهد از طریق تلفیق پژوهش، دانش و تئوری، جهت انجام فعالیت ها ارائه می شود و کنار گذاشتن تجارب غیر سیستماتیک بالینی، قدیمی و سنتی مورد تاکید می باشد. بنابراین از پرستاران متخصص و با تجربه کشور انتظار می رود از این راهنما به بهترین شیوه ممکن در راستای ارتقاء کیفیت مراقبت های پرستاری استفاده نمایند تا از این طریق هویت علمی پرستاری به عنوان يك حرفه تخصصی، بیش از پیش تقویت شود .

دکتر کامران باقری لنکرانی

وزیر

پیش گفتار

کتاب راهنمای مراقبت بالینی که با سعی و تلاش بی دریغ سرکار خانم دکتر صلصالی و تعدادی از اساتید مجرب و اعضای هیئت علمی دانشگاههای علوم پزشکی تدوین شده است، نه تنها می تواند به مراقبت های سنتی و روتین وار در بخش های بالینی پایان دهد بلکه تضمین کننده کیفیت مراقبت بیماران بر اساس آخرین پیشرفت ها و نتایج مطالعات و تحقیقات در علوم پرستاری است.

با بکارگیری شایسته این کتاب، اتفاق نظر و هماهنگی بیشتر در ارائه مراقبت های بالینی فراهم آمده و پرستاران عزیز را در راه ارتقاء عملکرد حرفه ای و تولید علم و دانش پرستاری با تمرکز بر محوری ترین فعالیت پرستاری که همانا "مراقبت" است، رهنمون می سازد.

این کتاب مشتمل بر مشکلات متداول در سیستم های مختلف بدن و راهکارها و توصیه های مختلف پرستاری مبتنی بر شواهد و با استفاده از جدیدترین منابع موجود می باشد. امید است این مجموعه بتواند کمکی موثر در جهت ارائه مراقبت های پرستاری با کیفیت مناسب باشد.

اعظم گیوری

مدیر کل دفتر امور پرستاری

صفحات	فهرست محتوا
۱-۳۶	فصل اول: اقدامات عمومی در پرستاری
۳۷-۱۱۹	فصل دوم: مراقبت پرستاری از مشکلات سیستم مغز و اعصاب
۱۲۰-۱۳۸	فصل سوم: مراقبت پرستاری از مشکلات چشم، گوش، حلق و بینی
۱۳۹-۱۴۱	فصل چهارم: مراقبت پرستاری از مشکلات سیستم تنفسی
۱۴۲-۱۶۲	فصل پنجم: مراقبت پرستاری از مشکلات سیستم قلب و عروق و بیماری های خون
۱۶۳-۲۷۵	فصل ششم: مراقبت پرستاری از مشکلات سیستم گوارش
۲۷۶-۳۷۷	فصل هفتم: مراقبت پرستاری از مشکلات غدد مترشحه داخلی
۳۷۸-۴۵۷	فصل هشتم: مراقبت پرستاری از مشکلات عضلانی- اسکلتی
۴۵۸-۴۹۱	فصل نهم: مراقبت پرستاری در اختلال مایعات بدن و سیستم ادراری- تناسلی
۴۹۲-۵۰۲	فصل دهم: مراقبت پرستاری از مشکلات پوست و سوختگی
۵۰۳-۵۴۹	فصل یازدهم: مراقبت پرستاری از مشکلات اعصاب و روان
۵۵۰-۵۷۵	فصل دوازدهم: مراقبت پرستاری در بیماران مبتلا به سرطان
۵۷۶-۵۸۸	فصل سیزدهم: مراقبت پرستاری از سالمندان
۵۸۹-۵۹۳	فصل چهاردهم: پرستاری در بحران
۵۹۴-۷۱۵	فصل پانزدهم: مراقبت پرستاری در بخش های ویژه
۷۱۶-۷۹۰	فصل شانزدهم: مراقبت پرستاری در اورژانس و اتاق عمل